

De Vosholenwandeling

Vertrekpunt: kerk van Sint-Pieters-Leeuw
Afstand: 8,8 km
Niet geschikt voor rolstoelen

Wat beperkte historische en geografische achtergrond

Sint-Pieters-Leeuw is een van de grootste gemeenten voor wat betreft het bevolkingscijfer in Vlaams-Brabant. Gelegen aan oude en belangrijke verbindingswegen en in de schaduw van steden zoals Brussel en Halle, groeide deze landelijke nederzetting uit tot een belangrijke woon- en werkgemeenschap. De gemeente kan terugbuigen op een lange en met documenten gestaafde geschiedenis. De oudste geschreven bronnen gaan terug tot de 9de, 12de en 13de eeuw. Het oudste document is een schenkingsakte van 'dame Angela', een Brabantse edelvrouw, waarin wordt verwezen naar een 'domein of een vrij goed van 7 mijl lang en 1 mijl breed met een moederkerk en 9 dochterkerken', geschonken aan het Sint-Pieterskapitel van Deutz bij Keulen. In 1137 werd Leeuw geschonken aan de abdij van het H. Graf te Kamerijk. Vanaf 1236 behoorde het tot het Land van Gaasbeek. In 1284 verleende Hendrik I, heer van Gaasbeek en graaf van Leuven, een afschrift van 'de keure' of van het lokale strafwetboek aan de lokale bevolking. Daardoor bleef onze gemeente lang de hoofdplaats van een meierij en de zetel van een schepenbank. In het laatste kwart van de 17de eeuw werd de heerlijkheid van Gaasbeek in verschillende delen openbaar verkocht. Door huwelijk of door erfenis kwamen zowel het waterkasteel, thans Gemeentelijk Cultureel Centrum al de heerlijke rechten en allerlei voorzieningen (o.a. molens) in bezit van belangrijke edelen en hovelingen zoals Jan Karel Roose, lid van de Grote Raad van Mechelen en Vital-Alex de Coloma, kamerheer van keizerin Maria-Theresia. In 1977 werd Sint-Pieters-Leeuw de kern van een uitgestrekte fusiegemeente, door toevoeging van de deelgemeenten Oudenaken, Vlezenbeek, Sint-Laureins-Berchem en Ruisbroek.

De wandeling zelf

De Vosholenwandeling start in het centrum van de gemeente aan de **Sint-Pieterskerk**. Deze hooggotische kerk, gebouwd op een heuvel, torent hoog boven zijn omgeving uit. De omgeving rond de kerk met kerkhof, kastanjabomen, lindebomen en platanen is ommuurd en wordt ingesloten door een cirkelvormige straat, de Rink.

Het kerkhof is een geklasseerd monument. U vindt er oorlogsgraven van het Gemenebest. De Sint-Pieterskerk kent een lange bouwgeschiedenis: resten van een eerste Romaanse kerk werden verwerkt in het rijzige koor en de zuidelijke dwarsbeuk, terwijl de stoere westertoren, het schip en de zijbeuken werden voltooid en verbouwd in de zestiende en de achttiende eeuw. Archiefdocumenten vermelden ook beroemde architecten en ontwerpers: Lodewijk Van Bodeghem, Willem De Visschere en meerdere telgen van het geslacht Keldermans. Deze bedevaartskerk is niet alleen omwille van zijn gotische buitenarchitectuur merkwaardig. Ga ook binnen eens een kijkje nemen: u ontdekt er niet alleen heel wat merken van steenhouwers, maar ook houten kerkmeubels uit de achttiende eeuw, fresco's van Georges de Geetere, neogotische altaren en talloze verwijzingen naar vroegere kasteelheren.

We verlaten de kerk en lopen onmiddellijk rechts naast het gebouw naar de poort aan de achterzijde van het kerkhof en steken de Rink over naar de bibliotheek. We gaan naar rechts en wandelen even verder links de Kastanjedreef in, tussen de huisnummers 9 en 14. Na 60 meter slaan we rechtsaf en komen zo in het **Colomapark**, waar een mooie platanendreef

ons verder leidt naar een smeedijzeren afsluithekken in rococostijl en een vierhoekig complex in Spaanse baksteen. Dit **waterkasteel** fungeert al **sedert 1992 als cultureel centrum** van de gemeente. Vandaag is ook het **gemeentelijk toerismebureau Coloma** er gevestigd. Ga zeker eens binnen voor de leukste informatie over de regio. Beschermd door een vijver en omgeven door 3 belangrijke en oude verbindingswegen groeide deze burcht uit tot een mooi renaissancecomplex en een huis van plaisantie. Documenten vermelden zelfs de naam 'la Joliette'. De eerste belangrijke bouwheer was de Brusselse schepen Leonard Van Hecke of Lenaart Van den Hecke. Nadien kwam het kasteel in handen van de adellijke families Roose, de Coloma, Van der Dilt de Borchvliet en de Limburg-Stirum.

Het kasteel werd na de dood van de laatste gravin, in 1947, gedurende 25 jaar gebruikt als pensionaat. Het verloederde gebouw werd in 1988, na de instorting van de westertoren, door de gemeente aangekocht en gerestaureerd.

We gaan recht door voorbij het kasteel en komen aan het oude koetshuis (thans De Koetsier). Links van ons zien we een toren ingericht tot **rozenmuseum** en officieel geopend in juni 2002. We volgen het pad naar rechts en komen voorbij de ingang van de **rozentuin**. We verlaten hier het domein en gaan rechts de Sint-Sebastiaansstraat in. We komen bij de Jozef Depauwstraat, steken ze over via het zebrapad en nemen recht door het pad langs de haag. We zien onmiddellijk rechts de hoge wippen van de Sint-Sebastiaansgilde, een schuttersvereniging die nog steeds de

oude handboogsport beoefent en dit sedert 1488. De Leeuwse gilde maakt sedert 1981 deel uit van het Vlaams Handboogschuttersverbond, oefent wekelijks en organiseert een feestelijke koningsschietsing op paasmaandag.

Recht over de staande wippen zien we de gebouwen van de Don Boscoschool.

We lopen niet helemaal recht door, maar slaan voor het schutterschalet links af en wandelen door een woonwijk, het **Wilgenhofpark**, gebouwd door de Gewestelijke Maatschappij voor Volkshuisvesting van Halle. Er zijn 3 soorten woningen: 32 paviljoenen voor bejaarden, 33 eengezinswoningen en 20 appartementen. De eerste woningen werden in gebruik genomen in 1984, de laatste appartementen werden voltooid in november 2001. De woonwijk werd toen ook aan de gemeente overgedragen. Het complex is ideaal gelegen en vormt een oase van rust vlakbij het dorpscentrum.

We gaan onmiddellijk rechts en dan weer links tot op de hoofdweg. We vervolgen de wandeling door rechts af te slaan richting Hendrik Vanhouchestraat. We steken de straat over, wandelen even naar rechts en nemen even verder links het pad langs een grachtje (tussen de huisnummers 2A en 4) en komen zo bij de Mekingenweg waar we links afslaan.

De bebouwing wordt schaarser, de omgeving landelijker.

We volgen de geasfalteerde weg tot we een 500-tal meter verder links een kiezelpad zien (voor huisnummer 83) dat we inslaan en volgen tot aan de Pepingensesteenweg. We steken de steenweg over om via het kiezelpad verder te gaan, en blijven het kiezelpad volgen. Het panorama wordt weidser; op een bepaald ogenblik kunnen we het **kerkje van Beersel** zien dat ook op een heuvel ligt.

De wandelaar krijgt nu vleugels daar het weggetje steil naar beneden gaat voorbij een sparrenbosje. We volgen het pad tot aan de Frans Pickéstraat die we oversteken om de wandeling voort te zetten in de Victor Millairstraat. Na 150 meter gaat het rechtsaf een oude grintweg in voorbij een oud hoevetje.

We bereiken alzo de Pijnbroekstraat. Hier slaan we linksaf en lopen even verder rechts de **Halleweg** in. Deze weg was vroeger een **belangrijke handels- en bedevaartweg**. Bij mooi weer kunnen we de torens van de Sint-Martinusbasiliek van Halle zien. Ongeveer 100 meter verder moeten we rechts de **Vosholenweg** in, de weg waaraan deze wandeling haar naam heeft ontleend. Zo komen we voor de tweede keer midden in een uitgestrekt landbouwgebied dat doorkruist wordt door de Rodebeek. We moeten nu een stukje door het open veld richting gehucht Mekingen waar we ter hoogte van de derde woning (tussen de huizen nrs. 9 en 11) rechts het pad nemen. We bewandelen het pad tot op het einde, draaien naar links en komen zo in de Jan Baptist Cardijnstraat.

Op de hoek ontdekken we in de schaduw van twee lorken, begroeid met klimop, een charmante **kapel gewijd aan de heilige Maria Magdalena** daterend uit 1858.

In deze kapel zien we St.- Antonius- en H. Hartbeelden en andere relieken van het volkse geloof. Voor 1858 stond hier een andere en oudere kapel opgetrokken in de dertiende eeuw. Dit bedehuis was één van de negen dochterkerken van Leeuw. De schrijfwijze van de plaatsnaam Mekingen en de aanwezigheid van een dries zijn een bewijs van hoge ouderdom: het gehucht zou reeds bestaan hebben vanaf de Frankisch-Merovingische tijd.

We slaan rechtsaf en wandelen voorbij **'In de Oude Smis'**, één van de meest pittoreske en oudste cafés van het Pajottenland. Het kleine huisje werd al in een buurtwegenatlas van 1847 vermeld. Gelukkig is het interieur onveranderd gebleven. Tot ca. 1992 was hier ook de 'kleine GB van Mekingen' te vinden. In een zijvleugel van het huisje bevonden zich op een oppervlakte van nauwelijks 3 vierkante meter rekken gevuld met de allernoodzakelijkste levensmiddelen en snoepgoed. De klanten waren vooral de buurtbewoners en bedevaarders op weg naar Halle. U kan er nog altijd genieten van een typisch streekbier.

We vervolgen onze weg, lopen rechtdoor en steken de Pepingensesteenweg over.

We laten deze drukke verkeersweg achter ons en lopen verder rechtdoor via de Victor Maloustraat langs de 300 meter hoge **VRT-mast**. Deze toren, illegaal opgetrokken in 1994, is het hoogste bouwwerk van ons land én het meest omstreden monument van onze gemeente. Van overal in het Pajottenland is het silhouet van deze baken zichtbaar.

Aan de andere zijde van de straat zien we het **kasteeldomein van Rukkelingen**. Het langgerekte en bepleisterde kasteelcomplex dateert uit de negentiende eeuw.

Vanaf de vijftiende eeuw zijn door schenkingen en verkoopsakten de namen van verschillende kasteelheren bekend waaronder Renier van Rukkelingen en Francois Thuys, maar ook de familie de Viron en Roose.

Ook dit kasteel werd, zoals het Colomaslot, gebouwd in baksteen en beveiligd door water (een beekje), maar is nu aan verval onderhevig. Het omwalde complex ligt op een 63 meter hoge heuvel en werd in verschillende delen verkocht.

Resten van de oude burcht zijn een gotische nis met een Onze-Lieve-Vrouwebeeld boven de ingangdeur, andere liggen verscholen onder de aanpalende grasperken.

Het **gehucht Rukkelingen** is ouder dan het gelijknamige kasteel en was al vanaf de Saksische tijd bekend.

*We vervolgen onze wandeling langsheen de naar rechts draaiende Victor Maloustraat. We lopen rechtdoor richting dorp tot aan de Topstraat. Bij de driesprong met de Garebaan en de Oudenakenstraat slaan we linksaf en wandelen tot aan de **Mariakapel** omgeven door twee lindebomen.*

Daar gaan we rechtsaf de Jozef Dedobbeleerstraat in. Net voorbij de bocht waar de straat rechts omhoog loopt, zien we een pad links van ons (naast het huis nr. 4) dat ons tussen de akkers door opnieuw bij de Topstraat brengt. We gaan naar links tot bij de **Sint-Pieterskerk**, het markante gebouw dat we op verschillende plaatsen tijdens onze wandeling konden bewonderen.

V.U.: Gemeente Sint-Pieters-Leeuw / dienst Toerisme